

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ

NATIONAL BANK OF ETHIOPIA

ADDIS ABABA

በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ እና በንግድ ባንክ ወኪል ቅርንጫፎች

በኩል የሚገዛው ወርቅ የሚመራበት የሥራ ሂደት መመሪያ ቁጥር 312/2013

1. መግቢያ

- 1.1 የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በአዋጅ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የወጪ ምዝረ ያስተዳድራል፡፡ ከዚህ ጋር በተያያዘ ባንኩ የወጪ ምዝረ አቅም ለማልበት የሚዲያ የተለያዩ ተግባራትን ሲያከናውን ቆይቷል፡፡ ወርቅ የወጪ ምዝረ ማስተላለፍ አንዱ ሀብት እንደሚሆን ማሻገር ከአገር ውስጥ አቅራቢ ድርጅቶች በመግዛት እና ወደ ወጪ አጓጉዝ በማሻገር ወይም በወጪ ባንኮች (Correspondent banks) ውስጥ አስቀምጦ በመገደር ለሀገሪቱ የወጪ ምዝረ ክፍሎች ወይም ግኝት አስተዋጽኦ እንዲያደርግ ባንኩ ባለፉት ዓመታት ሰፊ ጥረት አድርጓል፡፡ አሁንም በሚደረግ ላይ ይገኛል፡፡
- 1.2 ይህንና በሀገሪቱ በተለያዩ አሠራር ወርቅ የሚመረቱ መሀበራት/ግለሰብ ነጋዴዎች በርካታ ቢሆኑም ሁሉም የሚመረቱትን ወርቅ ሕጋዊ በሆነ መልክ ለባንኩ አቅርበው አይሸጡም፡፡ በባህላዊ የወርቅ ምግብ በመቀመጥ በርካታ ችግሮች ምክንያት ከዘርፉ ማኘት የነበረበት የወጪ ምዝረ እና ሌሎች ልዩ ልዩ ገቢዎች ከመብቀቱ በታች እየወረዱ በማምጣታቸው እንደአገር የመብቀቱ ውጤት ማግኘት አልተቻለም፡፡ ከሌሎች ችግሮች በተጨማሪ ለአቅራቢዎች የሚፈለው መግለጫ ተወዳዳሪ ባለሙያ ለባንኩ መቅረብ የነበረበት ወርቅ በሕገወጥ መንገድ በኮንትራንድ ገበያ እንዲሸጥ አንዱ ምክንያት መሆኑ በተደረገው ጥናት ተረጋግጧል፡፡
- 1.3 ከዚህ ዘርፍ የሚኖሩ ሐዘቦች በአግባቡ ለአገር ጥቅም ለመጥል እና አምራች ድርጅቶች ሕጋዊ በሆነ አካሄድ እንዲባረሩ ለሚደረግ የወርቅ ሽያጭ እና ክፍያ አፈጻጸም በአግባቡ የሚደረግ ደንብ ቁጥር GT/001/2008 ቀደም ሲል በባንኩ ተሻሽሎ በሥራ ላይ ወጧል፡፡ በዚህ ደንብ መሠረት አምራች መሀበራት እና ግለሰብ ነጋዴዎች ወርቅ ለባንኩ በመቅረብ ላይ ይገኛሉ፡፡ የወርቅ አቅርቦት በማሻሻል ከባህላዊ የወርቅ ዘርፍ የሚገኘው የወጪ ምዝረ መብደግ እንዲቻል ማግኘት አቅራቢዎችን በመግለጫ ከዘርፉ ማኘት የሚገኘው አገራዊ ጠቀሜታ ለመብደግ ወስኗል፡፡
- 1.4 በመሆኑም ከላይ በተራ ቁጥር (1.3) የተጠቀሰው ለመግባባት በመከላከልም ሆነ በወክልና የወርቅ ግዢ የሚከናወኑ የንግድ ባንክ ቅርንጫፎችም ሆኑ ብሔራዊ ባንክ የሚደረግበትን አዲስ የመግለጫ ዋጋን ጨምሮ የወርቅ ግዢ የሥራ ሂደት አፈጻጸም ክፍሎች እና ርክክብ አፈጻጸም የሥራ ሂደት (Procedure Manual) እንደሚተላለፍ ተሻሽሏል፡፡

2. የሰነዱ ጠቀሜታ እና ዓላማ

- 2.1 መግቢያ የወጪ ምዝረ ሊያስገኙ የሚችሉ የኢኮኖሚ ዘርፎችን ለማጥናት በነደፈው ስትራቴጂ መሠረት በጥቅም የወርቅ ምግብ ሥራ ላይ የተሰማሩ ግለሰብ ነጋዴዎች እና መሀበራት ያሟሉትን ምግብ ሕጋዊ በሆነ መልክ ወደ ብሔራዊ ባንክ የወርቅ ግዢ መከላከል እና ተመላሽ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ቅርንጫፎች እንዲያቀርቡ እና ክፍያቸውን በወቅቱ እንዲያገኙ የሚሰችል ነው፡፡

2.2 ግልጽነትና ተጠያቂነት እንዲኖር ያስችላል፡፡

2.3 የሥራ ሂደት (Procedure Manual) ማዕር ሥራውን ለመቆጣጠርና ለመከታተል አመቺ በመሆኑ ሥራው በተገቢው ሁኔታ ለመከናወን ያግዛል፡፡

3. ወርቅ ለመቅረብ መጻፊት የሚባቸው ሰነዶች/ሚጃዎች

መገኛውም ነጋዴ ወርቅ ለኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ለመቅረብ በቅድሚያ ቀጥሎ የተጠቀሱትን ሰነዶች መቅረብ አለበት፡፡

3.1 ከክልል ቢሮ ወይም ከመህበራት ሚረጃ ጽ/ቤት ወይም ከሚግላክታቸው ማ/ቤቶች የተሰጠ የታደሰ የንግድ ፈቃድ፤

3.2 በዓመት አንድ ጊዜ የታደሰ የቀበሌ መከላከያ/የማሥያ ቤት መከላከያ፤

3.3 መህበር ከሆነ የመሥሪያ ጽሑፍ/ሚጋገጫከውልና መከላከያ/፤

3.4 የመህበሩ ሞዳደሪያ ደንብ፤

3.5 ወርቅ ለባንኩ ለመቅረብ የመጣው ሰው ከመህበሩ የወካልና ደብዳቤ የያዘ ወይም የመህበሩ ሊቀመንበር መሆኑን የሚሰላ መከላከያ፤

3.6 የወርቅ አቅራቢው መህበር ሊቀመንበር ወይም ግለሰብ 2 ጉርድ ፎቶግራፍ እና

3.7 የአጭሮች የሥራ ፈቃድ፤ ከላይ የተጠቀሱት ሰነዶችና መከላከያዎች ከሞናውጋር ከተመከሩ በኋላ አንድ አንድ ኮፒ በስማቸው ፋይል ተከፍቶ እንዲቀመጥ ይደረጋል፡፡

4. የወርቅ ግዢ አፈጻጸም የሥራ ሂደት

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መከላከያ የወርቅ ግዢ ቢሮ እና ክልል የሚኙ የተሟሉ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ የወርቅ ግዢ ቅርንጫፍ ከአቅራቢዎች ወርቅ በመግዛት እንዲሁም የጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ማ/ቤት የወርቁን ጥራት እና ክብደት መረጃ በሚጋገጥ ሀላፊ ድርጅቶች በጋራ ሥራውን ያከናውናሉ፡፡ የሥራ ሂደቱም እንደሚተላለው ይሆናል፡፡

4.1 አቅራቢዎች/ነጋዴዎች ወርቁን ለመሸጥ ወደ ባንኩ በግንባር መቅረብ ይኖርባቸዋል፤

4.2 ወርቁን ይዞ የመጣው ሰው የተመዘገበ አቅራቢ መሆኑ ከግል መሀደሩ የሽልት ኃላፊዎች ያረጋግጣሉ፡፡ አቅራቢው አዲስ ከሆነ ያልተሟላ ሰነድ ካለ ግን በተራ ቁጥር 3 ላይ በተጠቀሰው መሠረት ሰነዶች እና መከላከያዎች በጥንቃቄ እንዲመሏ ይደረጋል፤

4.3 የወርቅ ግዢ ኃላፊዎች ወርቅ መቅረቡን እንዳወቁ ከጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ባለሙያዎች ጋር በመሆን ወርቁን ይረከባሉ፤

4.4 የጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ባለሙያዎች የወርቁን መጠን እና ጥራት ለሚጋገጥ ምርመራ ያካሂዳሉ፤

4.5 የቀረበው ወርቅ አቅራቢው ወይም ወኪሉ ባሉበት፤ የወርቅ ግዢ ኃላፊዎች እና የወሰጥ ቁጥጥር ሠራተኛ በተገኙበት ወርቁ በጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ባለሙያዎች የጥራት ደረጃውን የክብደት መጠኑ ይረጋግጣል፤

4.6 የጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ባለሙያዎች የወርቁን ጥራት በካራት እንዲሁም ክብደቱን በግራም በመጥለቅ ሕጋዊ የጥራት እና የክብደት ሚጋገጫ ሰርተፊኬት በ6 ኮፒዎች አዘጋጅተው ፈርመው አንዱን ለአቅራቢው አንድ ኮፒ ለብሔራዊ ባንክ፤ አንዱ ከወርቁ ጋር በሰላጥ ውስጥ የሚታተም ሆኖ ወርቁ በግዢ መከላከያ በክል ከተፈጸመ አንድ ኮፒ ለቅርንጫፍ ንግድ ባንክ የተቀሩትን ራሳቸው ይይዛሉ፡፡ የንግድ ባንክ ቅርንጫፍ የወርቅ ግዢ ኃላፊዎች የዚህን ሰርተፊኬት አንድ ኮፒ ወርቁን ለብሔራዊ ባንክ ሲያስረክቡ አብረው አያይዘው ያቀርባሉ፤

- 4.7 ለአቅራቢዎች ክፍያ እስከፈጸም ድረስ ሙሙሻ እንዲሆን የግዥ ማከላት ለወርቅ አቅራቢዎች ሰርተፊኬት አዘጋጅተው ይሰጣሉ፡ ግዥው በንግድ ባንክ የተፈጸመ ከሆነ የሰርተፊኬቱን አንድ ኮፒ ለብዙራዊ ባንክ ይልካሉ፤
- 4.8 የወርቁ ምርመራ ተከናውኖ ከላይ የተጠቀሱት ሰነዶች ተሟላተው ለሚያስፈልጋቸው እንደተሰጡ ወርቁ ከአንድ ኮፒ የአቅራቢዎች ሰርተፊኬት ጋር እና ከጥራት ሚጋገጫ ሰነድ ጋር ተደርጎ በሰላም ውስጥ ተከቶ ዙሪያው ይታሸጋል፡ ማህተም ከተደረገ በኋላ ተረካቢዎች እና የውስጥ ቁጥጥር ሠራተኛ በታሸገው ሰላም ላይ ፈርመው በሽልት እንዲቀመጡ ተደርጎ ይቆለፍባቸዋል፡፡ ክልል በሚኘው የወርቅ ግዥ ማከላት የሚዛው ወርቅ በሽልት ኃላፊዎች እና በጃኦሎጂካል ሰርቪድ ባለሙያዎች ቁጥጥር ሥራ ይቆያል፡፡
- 4.9 ብዙራዊ ባንክ በሚኘው የግዥ ማከላት የሚዛው ወርቅ የሚቀመጡት ሽልት ቁልፍ የኢትዮጵያ ብዙራዊ ባንክ የወርቅ ሽልት ኃላፊዎች በጋራ ይይዛሉ፡፡
- 4.10 የተገዛው ወርቅ እና የተከፈለው ገንዘብ ትክክለኛነት ለሚጋገጥ በዕለቱ የሂሳብ ማኪያ ሥራ ይከናወናል፡፡ ይህም በየዕለቱ በአዲተር ተፈርሞ ይረጋገጣል፡፡
- 4.11 ብዙራዊ ባንክ የሚኘው የወርቅ ግዥ ማከላት እና የንግድ ባንክ ቅርንጫፍ የሚዛው ወርቅ ክብደቱ 50 ግራም እና ከዛ በላይ ሆኖ፣ የጥራት ደረጃው 14 ካራት እና ከዛ በላይ መሆን አለበት፡፡

5. የወርቅ ግዥ የክፍያ አፈጻጸም ሥራዎች

- 5.1 ማኛውም አቅራቢ ባንኩ የሰጠው ማረጋገጫ ማቀም በማከብ እስከ 30 ቀናት ድረስ ሙሉ በሙሉ ያልተከፈለ ወርቅ ማቀም ይችላል፡፡ አቅራቢዎች በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ክፍያ ማየት ከፈለጉ የወርቁን ዋጋ 95% ብቻ በቅድሚያ እንዲወጡ ይደረጋል፡፡ የወርቁ ሙሉ ክፍያ አቅራቢዎች በዚህ መሠረት አንቀጽ 5.6 በተገለጸው መሰረት ይፈጸማል፤
- 5.2 የተፈቀደው የወርቅ ማቀም ጊዜ የሚበቃበት ቀን በሰላምቱ የእረፍት ቀናት ወይም በዓል ቀን ከሆነ የሚጣለው የሥራ ቀን ወርቅ አቅራቢው ዋጋውን የሚገኝበት እና ክፍያውን የሚያስፈልግበት ሆኖ የወርቁ ዋጋ ይታሰባል፤
- 5.3 ደንበኛው በቀረበው የክፍያ ማየት ደብዳቤ መሠረት በፋይል ተይዘው የሚኙ ሚጃዎች ማሳትም የጥራት ሚጋገጫ ሰነድ፣ የወርቅ አቅራቢዎች ሰርተፊኬት Sales Certificate ዝርዝር ሚጃዎች ጋር በማዋከር ለዚሁ የተመደቡ ሠራተኞች የክፍያ ሂሳብ ስሌቱን እንዲያዘጋጁ ይደረጋል፤
- 5.4 በብዙራዊ ባንክ ዋናው ማህበሩ እና በቅርንጫፍ ንግድ ባንኮች የሚረገው የወርቅ ግዥ ቀጥሎ የተጠቀሱትን የዋጋ ማረጋገጫ ምደባዎች (price incentive categories) መሰረት በሚረግ ለአቅራቢዎች ክፍያ ይፈጸማል፡ -
 - 5.4.1. የአቅርቦት መጠን ከ50 ግራም እስከ 150 ግራም በአለም አቀፍ የወርቅ ዋጋ ላይ 10% ጭንቀት በሚደረግ፤
 - 5.4.2. የአቅርቦት መጠን ከ151 ግራም እስከ 1ኪሎ ግራም በአለም አቀፍ የወርቅ ዋጋ ላይ 25% ጭንቀት በሚደረግ፤
 - 5.4.3. የአቅርቦት መጠን ከ1.1 ኪሎ ግራም እስከ 5 ኪሎ ግራም በአለም አቀፍ የወርቅ ዋጋ ላይ 27% ጭንቀት በሚደረግ፤ እና
 - 5.4.4. የአቅርቦት መጠን ከ5 ኪሎ ግራም በላይ በአለም አቀፍ የወርቅ ዋጋ ላይ 29% ጭንቀት ተደርጎ ግዥው ይፈጸማል፡፡
- 5.5 ወርቅ አቅራቢ ማህበራትን/ግለሰብ ነጋዴዎችን ለማረጋገጥ ታስቦ የኢትዮጵያ ብዙራዊ ባንክ ባስቀመጠው አሠረር መሠረት አቅራቢዎች ወርቁን በባንኩ ማከላት የወርቅ ግዥ ቢሮ ወይም ክልል ለሚኙ የግዥ

ቅርንጫፎች ካስረከቡበት ቀን ጀምሮ ክፍያ ማየቅ ይቻላል፡ ማንኛውም ወርቅ አቅራቢ ለሚቀርበው ወርቅ ሽያጭ እንደተፈጸመ ሙሉ በሙሉ (100%) ክፍያ የሚፈጸም ከሆነ በዕለቱ የዋለው አለም አቀፍ የወርቅ ዋጋ ላይ በአንቀጽ 5.4 ከተጠቀሱት ማከከል አግባብ ካለው የማግኒቲው ተመን ጋር ተደምሮ እና በቀረበው ወርቅ ማከን ተባዝቶ ክፍያ ይፈጸማል፡፡ በዚህ ሙከራ የተደረገ ሽያጭ በአንድ ጊዜ የሚፈጸም በሆኑ በምድቡ ከተሰጠው የማግኒቲው ተመን ባለፈ ሌላ የማግኒቲው እርከን አይኖረውም፡፡

- 5.6 አቅራቢው ደርጅት/ግለሰብ ነጋዴዎች ለሚቀርቡት ወርቅ ከእያንዳንዱ ሽያጭ 95% በሙሉ ወርቁን ባስረከቡ በ30 ቀናት ውይም ከዚያ ባነሰ ጊዜ በተከታታይ ያቀረቡት ወርቅ ተደምሮ ክፍያ እንዲፈጸማቸው የሚፈልጉ ከሆነ ወርቁን ለባንኩ አቀርበው ሽያጭ ከፈጸሙት ዓለም አቀፍ የወርቅ ዋጋ ተመኖች ማከከል ከፍተኛው ዋጋ በሙሉ እና በአንቀጽ 5.4 ከተገለጹት የማግኒቲው ተመኖች አግባብ ካለው ጋር ተደምሮ የተገኘው ውጤት ባቀረበው ወርቅ ጠቅላላ ማከን ተባዝቶ ዋጋ ከታወቀ በኋላ ቅድሚያ ክፍያው ተቀንሶ እና ቀሪው 5% ተደምሮ ክፍያው ይፈጸማል፡፡
- 5.7 የኢትዮጵያ ብዙሃን ባንክ ወርቅ ለሚዘጋጅ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ቅርንጫፎች በዕለቱ የወርቅ ዋጋ ተመን እያዘጋጀ ይልካል፡፡ የወርቅ ዋጋ ስሌት ከባንኩ በሚከተለው ተመን ብቻ ይከናወናል፡፡
- 5.8 የስሌቱ ትክክለኛነት በውስጥ ቁጥጥር ሠራተኛ/አዲተር ከተረጋገጠ በኋላ በወርቅ ግዢ/ኃላፊዎች ተፈርሞ ክፍያው ለአቅራቢው በሂሳቡ ገቢ ይደረጋል፡፡
- 5.9 ንግድ ባንክ እና ብዙሃን ባንክ ለወርቅ አቅራቢዎች ለሰጡ አገልግሎት ከቀረበው የወርቅ ዋጋ /ከአቅራቢው/ 0.1% ቀንሰው ለራሳቸው ገቢ ያደርጋሉ፡፡

6. የሂሳብ አመገንብ ሥራዓት

በሚኖረው ጊዜ የንግድ ባንክ ቅርንጫፍ እና ብዙሃን ባንክ ለገዛት ወርቅ ክፍያ እንደፈጸመ በእለቱ ተገቢውን ሐሳብ በኮምፒውተር ሲስተም ላይ ያሳልፋሉ፡፡ በዚሁ መሠረት፣ በንግድ ባንክ የግዢ ማከላለጥ የሚዘጋጁ ወርቅ በሚገኙበት ሁለቱ ባንኮች በየራሳቸው እንደሚታዩ ይመዘግባሉ፡፡

6.1. ብዙሃን ባንክ ወርቅ የሚዘጋጁን ገንዘብ ወደ ንግድ ባንክ ሲያስተላልፍ /በብዙሃን ባንክ የሚሠራ/

Dr. Advance for Gold Purchase

Cr. CBE Payment and Settlement Account

6.2 ገንዘቡ ወደ ቅርንጫፍ ባንኮች ሲተላለፍ / (CBE- at the center)

Dr. NBE - Mirror Account (CBE)

Cr. Enter Branch Account (CBE)

6.3. በንግድ ባንክ ቅርንጫፍ ላይ የሚከፈል የሂሳብ ሥራ

Dr. Enter Branch Account (CBE)

Cr. NBE Gold deposit Account (at branch)

6.4. ገንዘቡ ለወርቅ አቅራቢዎች ሲከፈል (CBE)

Dr. NBE Gold Deposit Account (Branch)

Cr. Customer Account

Cr. Service Charge - CBE

Cr. Gold held for NBE - (Contingent Liability Account)

6.5. ንግድ ባንክ ወርቁን ለብዙሃን ባንክ ሲያስረክብ (NBE)

Dr. Gold Commodity Account

Cr. Advance for Gold Purchase - CBE Branches

6.6 ንግድ ባንክ ወርቁን ለብዙረዊ ባንክ አስረክቦ ከብዙረዊ ባንክ ሚጋገጫሲያገኝ በንግድ ባንክ የሚሠራ፤

Dr. Gold held for NBE (Contingent Liability Account)

6.7 ብዙረዊ ባንክ ከወርቅ አቅራቢዎች በሚከፈል ሲገዛ፤

Dr. Gold Commodity Account

Cr. Payments and Settlement account-CBE Customer account

7. ከኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ውክል ቅርንጫፍ ወርቅ የሚጓዝ ሂደት

7.1 ወርቅ ከሀዋሳ በስተቀር ከሌሎች የንግድ ባንክ ቅርንጫፍ ሲጓዝ በፌዴራል ፖሊስ አባላት ታጀቦ አይሮፕላን ሚፊያ ድረስ ይጓዛል፡፡ ይህንንም የወርቅ ግዥ ማከሉ ይፈጽማል፤

7.2 ሀዋሳን በተሟላተ የተገዛው ወርቅ በዝግ ማርክስ/Van በፌዴራል ፖሊስ ታጀቦ ይጓዛል፡፡ ትራንስፖርቱን በተሟላተ የወርቅ ግዥ ማከሉ ያሟቻል፡፡ ከሌሎች ግዥ ማከላት የሚጓዘው ወርቅ በአይሮፕላን ማከፍውን ካልተቻለ ባንኩ በማዕከላዊ መቅረት በማርክስ ሊጓዝ ይችላል፤

7.3 የኢንሹራንስ እና የትራንስፖርት ውጪ የኢትዮጵያ ብዙረዊ ባንክ ይሸፈናል፡፡

8. ከንግድ ባንክ ቅርንጫፍ ወርቅ የሚከብ ሂደት

8.1 ሁሉም የንግድ ባንክ ቅርንጫፍ የገዛትን ወርቅ በየሁለት ውሩ ለብዙረዊ ባንክ ያስረክባሉ፡፡ ወይም የተገዛው ወርቅ ማከን ዝቅተኛ ከሆነ ርክክቡ በብዙረዊ ባንክ ታይቶ የሚወሰን ይሆናል፡፡ የርክክቡም ሂደት እንደሚቀረጽ ይሆናል፤

8.1.1 በየዕለቱ እየተገዛ በሾልት የተከማቸው እና በሳጥን የታሸገው ወርቅ በቀን ቅድም ተከተል እና በሳጥን ቁጥር በማከሙ ያዘጋጃሉ፤

8.1.2 በተራ ቁጥር 10 ከተጠቀሰው ሪፖርት ጋር በጊዜ ገደቡ ከተገዛው ወርቅ ጋር በሚደረግ በወርቅ ግዥ ኃላፊ በተፈረመ ደብዳቤ ሽኝት ለብዙረዊ ባንክ ይላካል፤ ወርቁንም ግዥው የፈጸመው የጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ባለሙያ ከንግድ ባንክ የወርቅ ግዥ ኃላፊ/ባለሙያ ጋር በሚሆን ያስረክባሉ፤

8.1.3 ከንግድ ባንክ ቅርንጫፍ የተላከው ወርቅ ተያይዞ ከቀረበው ሪፖርት ጋር ተማክኮሮ እና በኢትዮጵያ ጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ባለሙያዎች የጥራት ደረጃው እና ማከኑ ተረጋግጦ በብዙረዊ ባንክ የወርቅ ግዥ የሾልት ኃላፊዎች ርክክቡ ይፈጽማል፡፡ የርክክቡ ሰነድም ተፈርሞ አንድ ኮፒ ወርቁን ይዘው ለሚሞኩ ሁለት ኮፒ ለከረንሲ ሜጀስትራት ሌላው ኮፒ ክፍሉ ይይዛል፡፡

9. በቅርንጫፍ ውክል ባንኮች የተገዛው ወርቅ ማከን ወይም ካራት በሚከፈል በሚደረገው ማከራት ወቅት የሚታየው ልዩነት ከፃፃው አኳያ ታይቶ የኢትዮጵያ ጃኦሎጂካል ሰርቪዬ ከሚወጣው ስታንዳርድ በተለየ ማከኑ ከፍ ብሎ ከተማገበ የጥራት/ክብደት ደረጃው የለካው ባለሙያ ኃላፊነቱን ይወስዳል፡፡

10. የሪፖርት አቀራረብ ሥሮዓት

በክልል የወርቅ ግዥ ውክል ቅርንጫፍ ባንኮች በየጊዜው የገዛትንና ያጠራቀሙትን ወርቅ፣ በሽጭ ድርጅት/ግለሰብ ስም በጥፍጥፍ (Bar)፣ በወርቁ ማከን /ክብደት፣ ጥራት እና የተከፈለውን ገንዘብ 100%፣ 95% ወይም 5% ተጠቅሶ ሪፖርት በብር በየሳምንቱ ዓርብ ጠዋት ለከረንሲ ሜጀስትራት ዳይሬክቶሬት ይልካሉ፡፡ የአራተኛው ሳምንት ሪፖርት ጠቅላላ የውሩን ግዥ ይይዛል፡፡

11. የሰነድ አያያዝና አጠቃቀም ሥረዓት

11.1 እያንዳንዱ ወርቅ አቅራቢ በስሙ የተያዘ ማደረጃ ይኖረዋል፡፡ በማደረጃ ውስጥ በቁጥር 3 ከተራ ቁጥር 3.1 - 3.7 ላይ የተጠቀሱ ሰነዶች እና በየጊዜው የወርቅ ግብይት የተደረገባቸው 5 ኮፒ ሰነዶች እና ሁለት የሪፖርት ፎርም ማለትም

1. የጥራት ሚጋገጫ ሰነዶች /በእያንዳንዱ ግዢ/፤
2. የወርቅ ግዢ ሠርተፊኬቶች /በእያንዳንዱ ግዢ/፤
3. ክፍያዎች የተጠየቁበት ደብዳቤዎች /በእያንዳንዱ ግዢ/፤
4. እያንዳንዱ ክፍያ የተሰላበት ሰነድ (Calculation Sheet) /በእያንዳንዱ ግዢ/፤
5. በእያንዳንዱ ግዢ የክፍያ ትዕዛዝ የተሰጠበት ሰነድ በአንድነት ይያያዛሉ፤
6. ሰነዱ ላይ እና ወርቁ ላይ የሪፖርት ፎርም፡፡

11.2 የሰነዶች ዝርዝር (Index) ተጽፎ ከማደረጃ ጋር ተያይዞ ሰነዶችን በፊይል ቅደም ተከተል ለማት በማድረግ ሁኔታ ከፋይሉ ጋር ተያይዞ በፋይል ካቢኔት ውስጥ ከላይ በተጠቀሰው ማለክ ተደራጅተው በመከፈል ደረጃ የወርቅ ግዢ ኃላፊዎች (ፀሐፊ) ክፍል ቁጥር ሥር ተቆልፎባቸው የሚመጡ ሲሆን፤ ሚጃ ሰፊልግ በኃላፊዎች ብቻ እንዲወጡ ይደረጋል፤

11.3 የብሔራዊ ባንክ መከላዊ የወርቅ ግዢ ቢሮ እና ክልል የሚኙ የግዢ መከላት በየዓመቱ ወይም የክልሎችን የፈቃድ ዕድገት ጊዜ መሰረት ባደረገ ማለኩ በተወሰነ የጊዜ ገደብ የታደሰ የወርቅ ፈቃድ በፋይል ይይዛሉ፡፡ ኮፒውን ለብሔራዊ ባንክ ይልካሉ፡፡

12. የሥራ ሂደቱ መመሪያ ተፈጻሚነት

ይህ የወርቅ ግዢ አጠባበቅና ማዕዘን አፈጻጸም የውስጥ አሠራር የሥራ ሂደት መመሪያ ከመግቢት 24፣ 2012 ዓ.ም ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ስለ ኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ

ስለ ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ

ስም -----

ስም -----

ፊርማ -----

ፊርማ -----

ቀን 24/07/12

ቀን 24/07/12

GEOSCIENCE LABORATORY CENTER
LABORATORY RESULTS REPORT FORMAT
FOR GOLD KARAT DETERMINATION

Signator: _____ File Name: GBKNBE _____

Approved by: Head C.G.L

Preparation Required: None Date Received : _____ (---/---/---)

Area Reference: _____ Sample Type: Gold Bar

Analytical Method: Specific Gravity Method (densitometry)

Job Title: Name _____ GBK NBE No. _____ Gold Karat Determination

ANALYTICAL RESULTS

Supplier No.	Lab. No	Wt. Of Au bar in grams	Specific gravity	Purity of Au in Karat	Purity of Au in percent (%)	Fineness (%)
	GBKNBE---/---					
	GBKNBE---/---					
TOTAL WEIGHT						

Confirm that the above — Gold Bars are analyzed by specific gravity method and above results are given to the concerned bodies.

Alanis :

Checked by

Completed: -----

Certificate is Issued:

1 Original for the Supplier

3 Copies for National Bank of Ethiopia

1 Copy for file

1 Copy to be enclosed with Gold Bar (s)

1 Copy for chemical Lab.

1 Copy for office of Ministry of Mines

የወርቅ አቅራቢዎች ሰርተፊኬት

የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ _____ ቅርንጫፍ

የወርቅ አስቀመጫች ስም _____

የቀረበው የወርቅ ማግኘት ክብደት በዝርዝር: _____ ግራም

በቅላላ ክብደት _____ ግራም

የጥራት ደረጃው ያረጋገጠው ድርጅት ስም የኢትዮጵያ ጃኦሎጂካል ሰርቪድ ዋና ለቦራቶሪ _____ ቅርንጫፍ

የሰርተፊኬት ቁጥር GBKCBE _____ /ወርቁ የቀረበበት ቀን ----- እ.ኤ.አ.

የካራቱ ማግኘት በዝርዝር _____ እና _____ ካራት

የተፈቀደው የወርቅ ማስቀመጫ ጊዜ የሚበቃበት ቀን----እ.ኤ.አ. ይህ ቀን በሥራ ቀን ካልዋለ በቀጣዩ የዋለው የሥራ ቀን የሚጨምር ይሆናል፡፡

ከላይ ከፍ ብሎ ማግኘት የተገለፀው እና ጥራቱ በጃኦሎጂካል ሰርቪድ የተረጋገጠ ወርቅ ለባንኩ የሚቀርብ ወርቅ አቅራቢ፣ ለኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ያቀረበው ወርቅ፣ (1) ወርቁን ካቀረበበት ቀን ጀምሮ እስከ 30 ተከታታይ ቀናት ባለው ጊዜ ብቻ አቅራቢው በሚጠው ዋጋ ውስጥ እስከሚገኝ ወርቁን ማስቀመጥ የሚችል ሲሆን፣ እስከዚያው ወርቁ ያወጣ ተብሎ የሚሰማው ዋጋ 95% ያህል በቅድሚያ ክፍያ በአስገባበት ቀን ወይም አስገቢው በጠየቀበት ቀን የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የዓለም የወርቅ ገበያን ተመሳሳይ በሚወጡ የወርቅ ገበያ ሰንጠረዥ መሠረት ማጥቀስ መቻሉ ይችላል፡፡ ቀሪው 5% ክፍያና የተማ ልዩነት ስሌት በ30 ተከታታይ ቀን ባለው በሚጠው ቀን በዋለው የዓለም ገበያ መሠረት መቻሉ ይችላል፡፡ ይህን አሠራር አቅራቢው ተገንዝቦ ስምምነት ገብቷል፡፡ በዚህ መሠረት፣ አቅራቢው ከፍ ብሎ በተገለፀው የ30 ቀናት ጊዜ ውስጥ ለባንኩ ያቀረበው ወርቅ ዋጋው ውስጥ ካልሸጠ ባንኩ የቀረበው የወርቅ ዋጋ ወርቅ ከቀረበበት ቀን ጀምሮ ለሰላሳው ቀን ከዋለበት ቀን በኋላ ባለው የሰራ ቀን በሚወጡ የዓለም የወርቅ ዋጋ ስሌት መሠረት ተሰርቶ የተረከበው ወርቅ ዋጋ በማሰልፊያ ማሳሰቢያ በማዘዝ የራሱ ንብረት ያደርጋል፡፡ (2) ወርቁን ለ30 ተከታታይ ቀናት እላይ በተገለፀው መሠረት እንዲሆን ካልፈለገ ባቀረበበት ቀን ባለው የዓለም ገበያ ዋጋ መሠረት ላይ ተመርቶ ማሳሰቢያ በማዘዝ 100% ክፍያውን ጠይቆ መቻሉ ይችላል፡፡ የክፍያ ማጥቀሻ ደብዳቤ ማጽለክቻ ቀን ውስጥ ከፃፉ ዋጋ ከቆረጡ በኋላ ማቀየር አይቻልም እንዲሁም የማጥቀሻው ደብዳቤ ዋና ክፍሉ በደረሰበት ቀን ይመዝገባል፡፡

በአቅራቢው ተጠይቆ የሚፈለው ማሳሰቢያ ክፍያም ሆነ ለአቅራቢው የተሰጠው የ30 ቀናት የዋጋ መጠኛ አሜሪካዊ ዲላር ካበቃ በኋላ በባንኩ የሚጸድም ክፍያ እንደሚጨምር ግዢ ሽያጭ የሚቆጠር ሲሆን የወርቅ የባለቤትነት ማሻገር ወደ ባንኩ ይዞረዳል፡፡

በተሰጠው የ30 ቀናት የሚጨምር ወጪው የተሻለ የሚጨምር ዋጋ ለባንኩ በሚቀርብ ጊዜ ወይም የ100% የሚጨምር ክፍያ ጥያቄ በአቅራቢው በተረጋገጠ የጽሁፍ ጥያቄ መቅረብ ይኖርበታል፡፡

1. አቅራቢ (ሽያጭ) _____ ፈርማ _____ ቀን _____ እ.ኤ.አ.

2. ተረካቢ (ገዥ)

2.1 _____ እ.ኤ.አ.

2.2 _____ እ.ኤ.አ.

3. ያረጋገጠው የውስጥ ቁጥጥር ሠራተኛ _____

4. ታዛቢዎች

4.1 _____ እ.ኤ.አ.

4.2 _____ እ.ኤ.አ.

ይህ ሰርተፊኬት በአጭር የሚቆይ ሆኖ አንደኛው ለአቅራቢው (ሽያጭ) የሚገኝ አንዱ ለታዛቢዎች ሲሆን ቀሪዎቹ ሦስት ኮፒዎች በተረካቢው (ገዥ) እጅ ይቀመጣሉ፡፡ ይህ ሰርተፊኬት እንደ ቃለ-ጉባኤ ጭፍ ይቆጠራል፡፡ በጊዜ ገደብ ተወስኖ ክፍያው የሚፀግበት የሽያጭ የግዢ ወል ነው፡፡

GOLD PAYMENT WORKSHEET

1. Supplier's name	5. Application received
2. Account holder	6. Date chosen
3. Account number	7. Deadline
8. Gold received on	

Morning fix of London Metal Exchange Market

Selling/Buying price of Gold as of the date Chosen By the
Supplier for 1st payment (Rate)

				Gold Supplied		
No.	Karat A	Price per gram B			Karat C	Converted Price D=(C*B)/A
Gold supplied						
						Total price 100 % H=E*G
Karat F		Weight in Gram E	Price Per Gram G			
Total						
Commission: Net pay *0.1%						
Net pay after dedication-----						0.00

Name _____

Signature: _____

Prepared by: _____

Checked by: _____

Prepared by dually: _____

GOLD PAYMENT WORKSHEET

1. Supplier's name
2. Account holder
3. Account number
4. Gold received on
5. Application received
6. Date chosen
7. Deadline

8. Morning fix of London Metal Exchange Market Selling / Buying price of Gold as of the date Chosen By the supplier for the second payment (Rate)			Gold Supplied	
No.	Karat A	Price gram B	Karat C	Converted price $D=(C*B)/A$
Gold Supplied		Price per gram G	Total Price, 100 % $H=E*G$	Net pay,95% Of total price $I=H-J$
Karat F	Weight in gram E			
Total				
Commission (Net pay)*0.1 %				
Net pay after dedication-----				0.00

Name:_____

Signature_____

Prepared by:_____

Checked by:_____

Prepared by dually:_____

GOLD PAYMENT WORKSHEET

1. Supplier's name	5. Application received
2. Account holder	6. Date chosen
3. Account number	7. Deadline
4. Gold received on	

8. Morning fix of London Metal Exchange Market Selling / Buying price of Gold as of the date Chosen By the supplier for Second payment (Rate)				Supplied gold	
No.	Karat K	Price per gram (in Birr) L		Karat M	Converted Price $N=(M*L)/K$
No	Supplied gold		Price per gram (from N) Q	100% of 2 nd price, $R=P*Q$	
	Karat O	Weight in gram P			
				0.00	
% of 1 st payment From: J: S	100 % of 1 st price $S*10$ $T=S*10$	100 % of 2 nd price (From R) U	Net 2 nd pay $V=S+(U-T)$	Total paid (1 st payment+2 nd payment) $w=s*9+v$	
				0.00	
Commission: Net pay *0.1%					
Net pay after deduction: -----					

Note: Total payment should not exceed from 100 % of 2nd price i.e , $W \leq U$

Name: _____

Signature: _____

Prepared by: _____

Checked by: _____

Prepared by dually: _____

COMMERCIAL BANK OF ETHIOPIA

-----BRANCH

WEEKLY GOLD PURCHASE REPORT

WITH IN THE DATE OF-----

DATE OF PURCHASE	SUPPLIER NAME	NO.OF BAR	WEIGHT IN AIR	WEIGHT IN WATER	SPECIVICE GRAVITY	KARAT	APPLICATION DATE	DATE OF PAYMENT	100 % PAYMENT IN BIRR
TOTAL									
BEGINNING BALANCE OF THIS WEEK					BIRR				
AMOUNT CREDITED TO NBE GOLD PURCHASE ACCOUNT					BIRR				
100% PAYMENT MADE					BIRR				
ENDING BALACE OF THIS WEEK					BIRR				

Prepared By:- -----

Audited By: -----

Signature: -----

